

Mali trgovec

Izhaja vsako soboto. Naročnina se plačuje vnaprej in stane letno Din 84.—, polletno Din 42.—, mesečno Din 7.—. Rokopisov ne vračamo. Uprava in uredništvo: Gregorčičeva ulica šte. 23, telefon šte. 2552. Poštni predal 169. Čekovni račun šte. 15.420.

Leto III.

Ljubljana, 7. februarja 1931.

Štev. 6.

Skrb za zalogo.

Kateri trgovec še ni imel prilike, da je ves razočaran nenadoma ugotovil, da mu je tega ali onega blaga zmanjkalo. Navadno gre za manj iskano blago, včasih pa tudi za predmete vsakdanje potrošnje.

Posledice pomanjkljive zaloge so mnogo bolj občutne, kot si to navadno trgovec predstavlja. Še najmanjša je: upravičena ozlovoljenost stranke. Tudi tolažilni odgovor: »Dobimo jutri!« le redkokdaj zadovolji odjemalca, ker največkrat iskano blago takoj potrebuje, vsled česar se zateče h konkurenci.

Cim pogostejše stranka ugotovi, da vaša zaloga ne krije njenih potreb, s tem večjo gotovostjo morate računati, da jo v najkrajšem času izgubite.

Naj vas v gotovih krajevnih razmerah nikar ne zavaja okoliščina, da je slučajno konkurenca oddaljena in za vašega odjemalca »od rok«. Praksa uči, da v takem slučaju odjemalec poleg željenega predmeta nakupi vsaj še nekaj drugih potrebščin, ali pa se celo navadi kupovati v oddaljenem kraju v večjih množinah obenem na vašo lastno škodo.

»Nemogoče je imeti na zalogi prav vse! Kam naj spravim? Kje naj vzamem potrebno gotovino?« in še kopica drugih posrbskih izgovorov trgovca ne opravičuje, marveč je v največ slučajih to dokaz, da nima prave trgovske žilice in da dela brez točnega načrta.

Seveda ni mogoče imeti na zalogi prav vsega. Vendar naj obsega vaša zaloga vsaj vse predmete dnevnega povpraševanja v vašem delokrogu. Saj ni potreba, da imate bogvekoliko; zado-

stuje tudi manjša količina, ki jo vaši prostori in vaš obratni kapital lahko prenesejo.

Glede prostora je izgovor v največ slučajih prav tako neutemeljen. Malo dobre volje, malo kombinacije, in prostor za povečanje zaloge se najde vedno in povsod.

Občutnejše je: pomanjkanje gotovine. Tudi ta zapreka ni nepremostljiva. Ali ste prečitali uvodnik v tretji številki: »Povečajte svojo obratno glavnico!« in njemu sledeča navodila?

Poleg tega pa izvršite revizijo svoje dosedanje finančne politike. Natančnejši pregled zalog vam pouči, da je vaš obratni kapital porazdeljen nesorazmerno. Preveč ste investirali v eno vrsto blaga, vsled česar je zmanjšana vaša denarna kapaciteta na vseh drugih poljih. Pravilna razdelitev lastnih denarnih sil je največja umetnost, katero mora obvladati, zlasti tisti trgovec, ki se ima boriti z denarnimi težkočami.

Res je, da trgovec mnogokrat zavede zapeljiva ponudba, ki mu daje pri odjemu večjih množin ugodnejšo ceno. Največkrat pa je dobiček, ki ga pričakuje od takih kupcij, samo — izguba. Na eni strani vam leži kapital v preveliki zalogi mrtve. Če računate, kolikor izgubite vsled dolgotrajne investicije samo na obrestih, navadno že pri tem skopni pričakovani večji dobiček. Prevelika, in vsled tega daljšo dobo ležeča zaloga je poleg tega podvržena raznim drugim škodljivim vplivom: kalo, pokvara, zastarelost itd. Ali ste računali s tem ob sklepu kupčije?

Najobčutnejša in največja škoda pri takih »ugodnih« kupčijah pa obstoji v tem, da je vsled prevelike investicije omejena vaša denarna razpoložljivost pri nakupu drugega blaga, da ne povdarjamo še posebej dejstva, da je tak velik nakup često tudi v zvezi z omejitvijo prostora, vsled česar ne najdete mesta za drugo potrebno blago.

»Ugodne« ponudbe za nakup na debelo pa so poleg tega v najmanj petdesetih odstotkih riskantne. Največkrat namreč zasluži ponudnik bližajoče se padanje cen, ki je vam začasno še prikrito, vsled česar se hoče ubraniti večjih izgub s tem, da prodaja blago pod ceno in pod ugodnejšimi plačilnimi pogoji, dobro vedoč, da mu oklevanje prinese še večjo škodo. V večletni potrebi ima skoraj sleherni trgovec vsaj po nekaj takih izkušnjah za seboj. Tri četrtine takih slabih izkušenj pa bi izostale, če bi se trgovec resno zanimal za položaj na tržišču in se zavedal svoje dolžnosti, da je poučen vedno tudi o raznih drugih gospodarsko-političnih vplivih na blagovni trg.

Kopičenje zalog tudi pod najugodnejšimi plačilnimi pogoji, takorekoč: brez investicije, ker bo plačal trgovec šele tedaj, ko blago predvidevno že prodal, je vedno riskantno podjetje, vsled česar je tu na mestu največja previdnost, darsiravno ni pravila brez izjeme, in so v izjemnih slučajih res dani pogoji za sprejem takih ponudb. Vendar, poudarjamo, gre vedno samo za izjeme!

Ni potreba, da ponovno podčrtamo škodljive strani pomankljivih zalog, ker je to jasno vsakomur. Zaloga mora biti popolna, mnogostranska, in to tudi v onih krajih, kjer je konkurenca takorekoč »od rok«.

Dejstvo, da nekaterih predmetov (včasih tudi večina teh) zmanjka nenadoma,

neopaženo, ter nas mora šele odjemalčevovo razočaranje opozoriti na to pomankljivost, priča, da trgovski aparat ne funkcijonira brezhibno. V največ slučajih gre za pozabljenost trgovca ali pa njegovega osebja.

To pomankljivost odpravite s tem, da uvedete v trgovino **izvršilno knjigo**, lahko tudi zvezek, v katerega vpisujete vi in vaši nameščenci razne potrebe, zlasti pa pravočasno opozorilo za manjkajoče blago.

Ako imate nameščence, poveriti nekomu, ki je za to najbolj sposoben, skrb za zalogo. Če imate trgovino razdeljeno na več oddelkov, je to naloga vodij posameznih oddelkov. Seveda ne sme vpisati potrebe po blagu šele takrat, ko je ugotovil, da je gotovo blago vsakdanje potrošnje popolnoma pošlo, na kar je bil vpisovalec opozorjen šele po strani. Zalogo je treba po večkrat pregledati ter zabeležiti blago in predmete, ki so potrebni obnovitve, ker je njih zaloga razmeroma upadla.

Poleg tega vpisujte v izvršilno knjigo tudi vse želje odjemalcev, zlasti one, ki se nanašajo na blago, katerega še nimate uvedenega v prodaji. Ob robu izvršilne knjige pustite prazen prostor, kamor vpisujete rešitve. Na spomin se ne zanašajte! Spominu izročene skrbi so često pozabljene.

Skrb za zalogo, v zvezi s pravilno porazdelitvijo finančne moči in prilagoditvijo krajevnim potrebam je ena najvažnejših nalog trgovca, od katere izvršitve je odvisen tudi uspeh.

Pri izpopolnitvi zalog pa ne sme trgovca voditi konservativnost ali boljše: muhavost, da bi se vsled različnih predhodkov hranil uvajati v trgovino nove, če tudi po njegovem mnenju nepotrebne ali manj potrebne predmete.

Uprava trgovine.

(Nadaljevanje.)

Blagovno knjigo vodimo po istih principih kot navadno trgovsko blagovno knjigo (vzorec na str. 259 lanskega letnika) ter jo razdelimo predvsem na posamezne lesne skupine, kakor: smre-

ka, jelka, bor, jesen, bukev, hrast in slično.

Blagovne skupine ločimo zopet na posamezne oddelke, n. pr.: skupino »smre-

ka« na oddelke: rastoči les, hlodi, trami, rezani les, les za celulozo, drva.

V oddelkih pa razporedimo smrekovino na posameznih kartotekah tako, da otvorimo n. pr. za rastoči les po naši kalkulaciji posamezne kartoteke, za posamezne komplekse, v katerih smo nakupili ali odredili gotove (domnevne, ali skalkulirane) množine lesa za izsekavo. Kot množino navedemo domnevno množino smrekovih, bukovih itd. hlodov in tramov v kub. metrih, ter pričakovane množine drv v prostorn. metrih in lesa za celulozo. Kot vrednost navedemo vsoto, za katero smo se pogodili pri sklepu nakupa, kar nam kasneje omogoči hitro kalkulacijo dobička.

V oddelku »hlodi« vodimo po kub. metrih in po nakupni vrednosti one hlude, ki smo jih kupili od posameznih lastnikov, prištevši nakupni vrednosti tudi stroške dovoza do skladišča hlodov. Ako smo dobili na skladišče hlude iz gozda, ki smo ga kupili za izsekavo, za katerega imamo že otvorjeno posebno kartoteko v oddelku »rastoči les«, tedaj moramo za na skladišče prevzeto množino hlodov kartoteko »rastoči les« razbremeniti ter za isto množino obremeniti oddelek »hlodi«. Da nam je kasneje omogočena kalkulacija dobička pri posameznih kompleksih, vzamemo za označbo vrednosti na skladišče prevzetih hlodov povprečno dnevno ceno. (Ne ceno rastočega kub. metra, ker je podiranje in dovoz hlodov na skladišče v zvezi s stroški, ki gredo na breme produkcijskih stroškov.)

V oddelku »trami« vpisujemo množino v kub. metrih in nakupno vrednost tramov, postavljenih na naše oddajno skladišče. Tudi one trame, ki smo jih prevzeli na skladišče iz kupljenih gozdnih kompleksov, vpisujemo na ta račun po povprečni dnevni vrednosti, istočasno pa razbremenimo za isto množino in isto vrednost račun rastočega lesa.

Knjiženje na račun hlodov in na račun tramov izvršujemo na podlagi prevzemnih not, iz katerih smo tudi izvršili prvopisne knjižbe v prima-noti.

Oddelek »rezani les« nam služi za vpisovanje nakupljenega rezanega lesa po

vrednosti, za katero nam je bilo postavljeno na oddajno skladišče na podlagi prevzemnih not.

Če smo les rezali v lastni režiji na lastni žagi, prenesemo na račun rezanega lesa množine, ki smo jih dobili čisto (brez odpadkov) ter z našo režijsko vrednostjo, t. j. z ono vrednostjo, ki jo izračunamo na podlagi vrednosti hlodov, kakor jo izkazuje račun hlodov, odbivši odstotke za odpadke ter prištevši naš režijski odstotek (stroške za rezanje, vsebujoče tudi pogonske, obratovne in amortizacijske odstotke), tako da izkažemo za rezano blago na skladišču našo lastno (režijsko) ceno.

Seveda moramo v takih slučajih za celotno množino ter za lastno vrednost tudi razbremeniti račun hlodov.

Te knjižbe izvršujemo na podlagi dnevnih zapiskov žagovodje.

Slično vpisujemo tudi v posebnih oddelkih drva in les za celulozo. Ob nakupu po nakupni ceni, postavljeno na oddajno skladišče. Ob prevzemu blaga iz lastnih kompleksov pa po dnevni povprečni ceni ter obenem izvršimo razbremenitev dotičnega kompleksa za odgovarjajočo množino in vrednost.

Ob oddaji (prodaji) lesa izvedemo knjižbe pri posameznih računih na podlagi oddajne note ali fakture ter za dogovorjeno prodajno vrednost.

Ta blagovna knjiga (ali kartoteka) služi v orijentacijo, koliko dobička ali izgube je imel trgovec pri posameznih nakupih ali boljše podjetjih, dalje je obenem kontrola nad skupnimi množinami prevzetega lesa ter podlaga za kalkulacijo.

Povsod, in tudi pri manjših podjetjih pa je v svrhu orijentacije potrebno voditi tudi **kontrolno-skladiščno knjigo**, da trgovec ve, s kakimi množinami in vrstami lesa razpolaga.

Knjiga produkcije je važna za one lesne trgovce, ki les predelavajo na več mestih obenem. V tem slučaju so vzporedna podjetja nekake podružnice, glavno podjetje pa, pri katerem se vodi tudi glavno knjigovodstvo, predstavlja centralo.

Pri podružnicah (žagah, gozdnih kompleksih itd.) se navadno ne vodi knjigo-

vodstva, temveč v nekaterih drugih slučajih samo blagajniški dnevnik, če je izplačevanje mezd in postranskih stroškov poverjeno drugi osebi, da je na ta način razbremenjeno glavno knjigovodstvo in glavna blagajna, ki take vsote izplačuje poverjenemu vodji žage ali kompleksa skupno. On sam pa izplačuje posamezne zneske, jih vpisuje v blagajniški dnevnik ter oddaja tedenske izkazi o dohodkih in stroških glavni blagajni, oziroma centralnemu knjigovodstvu.

Ako gre za akordno delo, mora poverjeni vodja kompleksa tudi sam voditi račun delavcev in njihovega zaslužka, sicer pa mezdnó knjigo z vpisovanjem dni oziroma ur dela.

Poleg tega pa mora voditi kontrolno skladiščno knjigo za svoj oddelek, v katero vpisuje vse producirane vrste in množine lesa po znanih nam navodilih o vodstvu kontrole skladiščne knjige, prilagojene značaju lesne trgovine.

Vse te knjige so del glavnega knjigovodstva, v katerega se sicer ne vpisuje posameznih postavk, pač pa sumarična porazdelitev istih na posamezne račune potom tedenskih izkazov.

Tribunac F. B. L., tovarna dvokoles in otroških vozičkov. Ljubljana, Karlovska cesta št. 4 Prodaja na obroke!

Naša trgovska bilanca.

Pravkar objavljeni podatki našega izvoza in uvoza v decembru kažejo močno nazadovanje izvoza, ki je znašal v decembru 306.890 ton, nasproti 468.340 ton v decembru in se je poslabšal po teži za 34 odstotkov. Vrednost decemberskega izvoza znaša 493·5 milijona dinarjev, nasproti 778·7 milijona dinarjev iz decembra 1929 ter je nazadovala tudi za 34 odstotkov.

Glavni predmeti decemberskega izvoza z vrednostjo v milijonih dinarjev so bili: pšenica 10·6, koruza 49·5, fižol 8·2, sveže sadje 8·5, suhe češplje 9·9, vino 13·2, konoplja 8·1, konji 2·7, goveda 19·3, svinje 29·8, perutnina 13·6, sveže meso 50·5, jajca 19·9, sirové kože 3·8, gradbeni les 56, drva 5·3, hrastovi pražgovi 5·3, izdelki iz lesa 3·8, cement 8·5, baker 23·6, rude 22·8, posoda iz železne pločevine 10·8.

Najbolj je padel izvoz pšenice, ki smo je predlansko leto izvozili v decembru za 116 milijonov dinarjev, lani pa komaj za 10 milijonov. Tudi drugi izvozni predmeti, zlasti koruza, les, prašiči in baker so v nazadovanju. Povečan je le izvoz vina in sadja.

Tudi uvoz se je v razmerju s predlanskim decembrom znižal, vendar ne v takem razmerju.

Trgovinska bilanca za leto 1930 kaže 6780·1 milijona dinarjev izvoza in 6960·1

milijona dinarjev uvoza ter je za 180 milijonov pasivna.

V razmerju s predlansko zunanjo trgovino, ki je bila zaključena z aktivno 327 milijonov dinarjev, je nazadovala lani vrednost izvoza za 14·4%, uvoza pa za 8·4%. Del nazadovanja gre sicer na račun padanja cen; vendar pa je morala tudi naša zunanja trgovina občutiti posledice neugodne svetovne konjunktore, vsled česar se je vrednost našega izvoza zmanjšala; posebno lesa smo izvozili izredno malo. Značilno pa je, da se je v lanskem prvem polletju naš izvoz razvijal prav lepó in je celo nadkrilil onega iz predlanskega prvega polletja.

Ako primerjamo našo zunanjo trgovino zadnjih let, nam kaže ta sledeče številke v milijonih dinarjev:

	izvoz:	uvoz:
1925	8904·5	8752·9
1926	7818·2	7631·8
1927	6400·2	7286·3
1928	6444·7	7835·3
1929	7921·7	7594·8
1930	6780·1	6960·1

Agrarna kriza je vplivala zlasti na uvoz, ker smo se morali omejiti pri nakupu inozemskih izdelkov, sicer bi bila pasivnost še večja, ako upoštevamo, da so številke uvoza zadnjih let precej stalne.

Gospodarske beležke.

Važen zakon za zaščito upnikov.

»Službene Novine« objavljajo zakon o pobijanju pravnih dejanj izven konkurza, ki je za trgovca posebno važen.

Po tem zakonu ima upnik, ki iz dolžnikove imovine ni prišel do kritja, pravico, da zahteva kritje svoje terjatve, ne glede na to, če je dolžnik ukrenih tudi vse ono, kar vodi do cilja. Upnik je upravičen do zahtevka, ki naj se krije iz dolžnikove imovine zlasti, če zamore dokazati, da obstoji namera oškodovanja iz kakega prejšnjega dolžnikovega pravnega dejanja s sorodniki. Pravica do razveljavljenja takih pravnih opravil med sorodniki sega še dve leti nazaj.

S tem važnim zakonom se še podrobnejše pobavimo.

Signiranje štajerskega hmelja.

Na zadnjem poloficijnem sestanku hmeljarjev v Celju se je sklenilo, zaprositi bansko upravo, naj bi se signiranje hmelja ne vršilo samo v Žalcu, marveč tudi v drugih hmeljarskih središčih. Kvalitetni hmelj naj bi se signiral kot »savinjski hmelj«, ostalo blago pa kot »štajerski hmelj«.

Hmeljarsko društvo v Žalcu je sklenilo sklicati za 25. marec skupščino, ki bo tudi sklepala o vprašanju hmeljarskega signiranja.

Povečani donos neposrednih davkov.

Finančno ministrstvo je zaključilo podatke o prejemkih iz neposrednih davkov v letu 1930, ki znašajo skupno 2323,4 milijona dinarjev (od tega 218 milijonov v bonih).

Državni dohodki neposrednih davkov naraščajo že o dleta 1927, ko so znašali 1713 milijonov, l. 1928 1774, 1929 2006 in se lani dvignili za 317 milijonov na 2323 milijonov dinarjev. Od leta 1927 so se tedaj povečali državni dohodki iz neposrednih davščin za 610 milijonov dinarjev, brez bonov pa za 392 milijonov dinarjev. Povečanje dohodkov iz neposrednih davkov je v glavnem posledica obnove po vojni razdejanih krajev in izenačbe davčnega sistema v celi državi.

Osnovanje novih tekstilnih tovarn.

Razvijajoča se tekstilna industrija v naši državi je dala nekaterim inozemskim tvrdkam povod, da so se skušale iznebiti zastarelih strojev ter osnovati v Jugoslaviji tekstilne tvornice, ki naj bi stare stroje odkupile. Seveda bi bila nemoderne tekstilna industrija nezmožna življenja, še manj pa konkurence, vsled česar je vlada odredila, da se smejo nove tekstilne tovarne opremljati samo z najmodernejšimi stroji.

Zasebni znaki na vinskih sodih.

Ministrstvo za trgovino in industrijo je koncem leta 1928 odredilo, da se zasebni žigi (označbe in številke lastnikov) na sodih ne smejo postavljati na isto stran, na kateri se nahajajo uradni žigi in cementacija.

Ker pa je ta praksa v vinski trgovini nepraktična, zlasti pri transportih, ko je treba sod obračati, da se poleg uradnega žiga ugotovi tudi privatnega, je ministrstvo končno ugodilo želji naših gospodarskih organizacij ter odredilo, da se smejo privatni žigi v obliki elipse ali kroga postavljati pod uradnimi žigi na isti strani.

Prodaja soli.

Vsled pritožb je monopolska uprava razglasila, da se morajo maloprodajalci držati sledečih najvišjih cen pri prodaji soli: morska sol, drobna - kreška, kakor tudi čista briketirana sol po 2,50 Din, mleta kamena sol pa po 2,75 Din.

Maloprodajalcem, ki bi zahtevali višje cene, je zagrožena zaplenba zaloge, in po večkratnem primeru tudi odvzem dovoljenja prodaje!

Zgradba javnih skladišč na Sušaku.

Končno je vprašanje nakupa zemljišča za tako potrebno zgraditev javnih skladišč na Sušaku rešeno. Tudi načrt za financiranje zgradbe glede kreditov je v glavnem odobren ter pride kmalu do graditve.

Nagrajevanje železniškega osobja prepovedano.

Ljubljanska železniška direkcija je poslala Zbornici TOI opozorilo, naj se opusti nagrajevanje železniškega osobja, ker je to z zakonom prepovedano in uslužbencem, ki sprejmejo kako nagrado, škodljivo, ker bo direkcija nasproti vsakemu uslužbencu, ki sprejme nagrado, postopala strogo po zakonu.

Trgovska pogajanja s Čehoslovaško.

Dosedanji razgovori potekajo razmeroma ugodno. Ker pa je material, ki ga imajo delegati obdelati, zelo obširen, se bodo pogajanja zavlekla najbrž še za nekaj tednov.

Promet v naših pristaniščih.

V decembru je znašal skupni promet v naših pristaniščih 7558 ladij z 1.202.000 tonami.

Na naša glavna pristanišča odpade:

	ladij:	ton:
Split	733	184.000
Šibenik	400	68.000
Sušak	348	86.000
Đubrovnik	340	107.000
Zelenika	130	10.000
Metkovič	106	18.000
ostale luke	5601	716.000

Projekt tvornice svile v Djevdjeliji skem.

Tamošnji gojitelji sviloprejk so zainteresirali veliko francosko podjetje, ki naj bi zgradilo v Djevdjeliji kot sviloprejskem središču tvornico za svilo. Ker razgovori niso uspeli, so svilorejci zaposlili za večje posojilo pri Drž. hipotekarni banki, da dvignejo tvornico z njeno pomočjo oni sami.

Nova farma srebrnodlakih lisic

se je v obliki zadruga ustanovila v Škofelji pri Ljubljani. Za začetek razpolaga s šestimi pari teh dragocenih kožuharjev. Par srebrnodlakih lisic za vzgojo stane 60.000 Din. Interesenti dobe pojasnila pri omenjeni zadrugi.

Gibanje cen na debelo.

Zagrebski »Lloyd« prinaša zanimivo statistiko gibanja cen na debelo v zadnjih letih v primerjavi s predvojnimi cenami, ki so označene s 100.

Cene za posamezne proizvode in za skupni indeks so bile sledeče:

	Poljski	Živinorej.	Sadje	Gradb. material	Kolonijale	Industrij.	Skupni
1913.	100	100	100	100	100	100	100
1922.	2740	1902	912	2240	1964	2830	2098
1923.	2295	2626	910	2062	1667	2647	2034
1924.	2115	2644	1236	2265	1608	2397	2112
1925.	1478	1895	1477	1774	1356	1862	1648
1926.	1472	1706	1233	1910	1321	1696	1548
1927.	1898	1627	1137	1817	1296	1696	1578
1928.	1854	1657	1110	1530	1288	1700	1523
1929.	1032	1516	1444	1585	1228	1685	1413
1930.	808	1292	1040	1358	1081	1471	1175

Vinske izvozne premije.

Poročali smo že, da je bila izvozna premija na vino z zakonom znižana od 1 Din na 80 par pri litru. Predstavniki naših vinogradnikov in vinskih trgovcev si prizadevajo, doseči uveljavljenje stare izvozne premije vsaj za ono vino, za katero so bile sklenjene kupčije še pred njeno ukinitvijo. Ker se je tem željam pridružila poleg gospodarskih zbornic tudi Privilegirana izvozna družba je verjetno, da se bo za prejšnje sklepe izplačala izvozna premija v celotni višini.

Za znižanje carine na galico in žveplo.

Spričo vinogradniške krize je lansko leto vlada znižala carino na modro galico za 50 odstotkov, na žveplo pa za 25 odstotkov. Splitska trgovska zbornica je te dni zaprosila vlado, naj z ozirom na slab položaj naših vinogradnikov letos carino še izdatno zniža, oziroma ukine.

Tvornica gumastih izdelkov

»Vulkan« v Kranju je zadnje čase razširila svoje obrate ter pričela z izdelovanjem raznih gumastih tehničnih predmetov.

Izvoz svinj iz Poljske.

Eden glavnih predmetov poljskega izvoza so prašiči, katerih je Poljska v minulem letu izvozila 770.000 komadov. Skoraj polovica odpade na Čehoslovaško, ravno toliko pa na Avstrijo.

Skladišče našega vina v Buxu.

Privilegirano izvozno društvo je vzelo v javnem skladišču v Buxu v najem večja skladišča za naša vina, v katerih je že sedaj vskladiščenih nad 100 hl našega pridelka. Ker je s tem omogočena švicarskim trgovcem poizkušnja in nakup v manjših količinah, je za našo vinski trgovino s tem storjen korak naprej.

Uspeh naših vinskih izložb na Nizozemskem.

Naše Privil. izvozno društvo je v zvezi z »Jugoslovansko-nizozemsko trgovsko zbornico« organiziralo dve izložbi naših vin na Nizozemskem. Uspeh je viden takoj in so Nizozemci pokazali veliko zanimanja za naš pridelek, ter naročili večje množine vina, zlasti črnega dalmatina.

Nesolidni tuji izvozniki.

Zavod za pospeševanje zunanje trgovine obvešča naše trgovce, da sta prispele iz inozemstva trgovca z živino in z jajci Oto P. in Edvard H., ki sta lani s svojo nesolidnostjo upropastila marsikaterega našega trgovca.

Zanimanje za jajca.

Velika rimska tvrdka je zaprosila naš Zavod za pospeševanje zunanje trgovine za naslove naših izvoznikov jajc. Naslov dobe interesenti pri omenjenem zavodu pod št. 2081.

Bata namerava otvoriti še 80 novih podružnic.

Bata ima doslej v naši državi 60 podružnic; letos pa namerava otvoriti še 80 novih.

Prva tovarna na pogon z zemeljskimi plini.

Zagrebski »Morgenblatt« poroča, da namerava večja skupina industrijalcev v Slavoniji osnovati tvornico cementa z začetno dnevno kapaciteto 30 vagonov. Kot gonilno silo nameravajo izrabiti zemeljske pline, ki uhajajo tam iz zemlje v večjih množinah.

Banaški »otelo«.

Po naredbi vlade bi morali banaški vinogradniki do 1. januarja 1932 odstraniti direktno rodečo trto, ki jo tam nazivajo »otelo«. Vinogradniki so sklicali že več zborovanj, na katerih so sprejeli resolucije, pozivajoče vlado, naj rok za odstranjenje »otela« podaljša, tako da bi se racionalizacija vinogradništva zamogla izvršiti postopoma.

OBRISI NOVEGA TRGOVSKEGA ZAKONA.

V kolikor so obelodanjeni načrti za sestavo enotnega trgovskega zakona, se ta od našega dosedanjega ne bo veliko razlikoval, pač pa bo skoraj dočela reformiral trgovino v staro-srbskih krajih.

Za trgovca smatra novi zakon vsakogar, ki se radi zaslužka bavi s sledečimi posli: 1. s pridobivanjem in prodajo premičnih stvari, nepremičnih ali predelanih v svrhu dobička, kakor tudi s pridobivanjem in prodajo vrednostnih papirjev; 2. s prevzemanjem nepremičnih stvari v obdelavo ali predelavo za druge, v kolikor to poslovanje presega obsega rokodelstva; 3. z zavarovanjem;

4. z bančnimi, menjalničnimi in borznimi posli; 5. s prevzemanjem prevoza blaga in s prevažanjem oseb v večjem obsegu; 6. s posli komisijonarja, odpremnika ali s skladiščnimi posli; 7. s posli trgovskega agenta ali trgovskega posrednika (mešetarja); 8. z založniškimi in drugimi posli, trgovine s knjigami in umetninami; 9. s posli tiskarja, v kolikor tako poslovanje presega obsega rokodelstva.

Nova in za naše razmere ugodna je tudi opredelitev trgovca v malega trgovca, ki mu ni potreba biti protokoliran in v srednjega in velikega trgovca,

ki mora dati svojo tvrdko sodno protokolirati. Kot podlaga za določitev se bo vzela davčna odmera. Malim, neprotokoliranim trgovcem tudi ne bo potreba voditi poslovnih knjig, ki so za protokolirane trgovce obvezne.

Knjigovodstvo se mora voditi tako, da so iz njega razvidne premoženjske razmere trgovca in tudi njegovi kupčijski

posli, tedaj poedini večji slučaji poleg sumaričnega dnevnega izkupila.

Poseben oddelek urejuje razmerje in pravice trgovskih pooblaščenecv in prokuristov, ki morajo biti sodno protokolirani in njihov podpis overovljen, ter o trgovskih agentih, katerih sklepi so veljavni, če jih ni gospodar preklical takoj, ko je zanje izvedel.

ŠE O BANOVINSKEM CESTNEM FONDU.

V zadnji številki poročamo, da tvori za naše gospodarstvo pri banovinskem cestnem fondu najobčutnejšo postavko davek na nakladanje in razkladanje na železnici, ki je proračunan na 14.5 milijona dinarjev ter že sam zase predstavlja 32-odstotno kritje celokupnega proračuna za cestni fond.

Kolikor nam znano, se namerava ta davek predpisati za nakladanje in razkladanje na železnici v znesku 25 Din od vsakega vagona.

Ni čuda, da se naši gospodarski krogi dvigajo proti tem davščinam in skušajo doseči črtanje te postavke, zlasti, ker pomenja toliko kot dvojno davčno obremenitev, ker so davčne dajatve za upo-

rabo cest že itak predpisane v drugih postavkah proračuna za cestni fond.

Največ te davščine pa bi odpadlo itak na blago z manjšo vrednostjo, kakor na različni gradbeni material: kamenje, opeko, pesek etc. Težko prizadeta bi bila zlasti naša lesna trgovina, ki se že toliko časa bori, da bi ob težki krizi dosegla razne tarifne olajšave, kar je bilo na merodajnih mestih tudi obljubljeno. Davek na nakladanje in razkladanje pa bi pomenil zopet novo povišanje transportnih stroškov in obenem za toliko zmanjšano konkurenčno moč lesne trgovine.

Upajmo, da bo od Zveze industrijcev pokrenjena akcija za omilitev te davščine imela vsaj nekaj uspeha.

Po širnem svetu.

Za omejevanje brezposelnosti.

Te dni zboruje v Ženevi mednarodna komisija za omejevanje brezposelnosti, ki je rešila že nekaj važnih spornih vprašanj med delavci in delodajalci. Pač pa je višina mezd, kakor tudi delovna doba še vedno predmet pogajanj ter ni izgleda, da bi prišlo do sporazuma, ker stojijo delavski delegati na stališču, da bi pomenilo zniževanje mezd ponovno poostritev gospodarske krize, zvišanje delovnega časa pa bi zopet pomnožilo vrste brezposelnih.

Glede omejevanja brezposelnosti se je sklenilo izvesti enoten sistem ter priporočilo mnogo javnih del mednarodnega značaja, ki naj bi zaposlila večje mase delavstva. Obenem pa se je pozval mednarodni urad dela k natančnemu proučevanju teh načrtov.

Do carinske unije med Madžarsko in Avstrijo ne pride.

Kakor sklepamo iz zadnje izjave grofa Bethlena, sta obe državi opustili misel na ustvaritev provizorne carinske unije, ker bi to škodovalo gospodarskim interesom obeh pogodnic. Ena, kakor druga sta namreč navezani tudi na druga evropska tržišča in zlasti na Balkan ter bi jim carinska unija vezala roke ter onemogočala sklepanje sporazumov z drugimi državami.

Nevarnost velike stavke v Angliji.

Dosedanja pogajanja med delavstvom v bombaževi industriji in med delodajalci niso prinesla sporazuma, vsled česar grozi splošna stavka, katere bi se udeležilo pol milijona delavcev.

Nova agrarna konferenca,

Vsled sklepa evropske konference v Ženevi je za te dni sklicana v Pariz konferenca evropskih agrarnih držav: Jugoslavije, Romunije, Poljske, Madžarske in Bolgarije, ki bo sklepala o korakih za omiljenje agrarne krize ter o plasiranju lanskih žitnih preostankov v evropskih državah.

Razpravljalo se bo tudi o načrtu ustanovitve mednarodne agrarne banke, ki se ustanovi že v nekaj mesecih.

Tudi tej konferenci trezni gospodarski krogi ne pripisujejo neposrednih uspehov, marveč jo smatrajo le za predhodnico novih konferenc, katerih uspeh pa ni odvisen od poklicanih agrarnih držav, pač pa od umevanja in dobre volje evropskih industrijskih in še bolj mešanih držav, v katerih rokah tiči ključ za rešitev agrarne in splošne gospodarske krize.

Da bi le ne ostalo samo pri konferencah!

Naraščanje konkurzov po celem svetu.

Agencija »Roma« je izdala statistiko konkurzov v važnejših državah, ki kaže v razmerju z letom 1929 sledeče naraščanje konkurznih slučajev:

	1929.	1930.
Zed. države	22.908	26.000
Nemčija	9.852	12.000
Francija	8.712	9.000
Anglija	7.368	8.000
Čehoslovaška	3.516	5.000
Holandska	2.784	3.000
Madžarska	2.232	2.500
Poljska	516	900
Švica	828	850
Finska	516	800
Avstrija	576	700
Italija	12.912	15.000
Jugoslavija	1.063	793

Nazadovanje števila konkurzov beleži samo naša država. (Glej poročilo v drugi letošnji številki!)

Posebno občutno je število konkurzov v Italiji, Čehoslovaški, Nemčiji, na Madžarskem in na Poljskem.

Znaki prihoda carinskih unij.

Po avstrijsko-madžarski trgovinski pogodbi, ki predvideva nekak poskus ustvaritve carinske unije med obema državama, se v francoskih, pa tudi nemških gospodarskih krogih resno proučuje možnost ustvarjenja carinske unije med Francijo in Nemčijo. Do izvršitve načrtov, še bolj pa do njih izvedbe je sicer še daleč; vendar velike gospodarske važnosti, zlasti ker osvetlujejo izboljšane razmere med obema narodoma.

Španija prehaja k parlamentarizmu.

Po izjavi sedanjega ministrskega predsednika v Španiji se bodo vršile tam parlamentarne volitve 1. marca.

Tudi Amerika ima deficit.

Prvič po vojni bo imel ameriški državni proračun deficit, ki bo znašal po izjavi državnega blagajnika ogromno vsoto 370 milijonov dolarjev.

Polom svetovne trgovine s kavo.

Londonska veletvrška Hayn, Roman & Co., ki je svetovnoznana veletrgovina s kavo, je zašla v konkurz. Ista usoda je zadela njeno podružnico v Hamburgu, ki je imela mnogo zvez z našo veletrgovino.

Madžarska trgovinska bilanca.

Zunanja trgovina Madžarske v pretečenem letu izkazuje 914·5 milijona pengö izvoza in 834·3 milijona pengö uvoza, ter je aktivna za 80·2 milijona pengö. Predlanski izvoz je znašal 1.040·2 milijona pengö izvoza in 1.062·8 milijona pengö uvoza ter je bila trgovinska bilanca zaključena s pasivo 22·6 milijona pengö.

Nazadovanje izvoza gre na račun padanja cen, deloma pa tudi na zmanjšane količine izvoženih poljskih pridelkov. Občutno nazadovanje uvoza, ki je padel za več kot eno petino, pa priča, da preživlja Madžarska težko krizo, vsled česar se je morala omejiti celo pri uvozu najpotrebnejših surovin.

Znižanje obrestne mere na Češkoslovaškem.

Čehoslovaški bančni kartel je te dni znižal obrestno mero za hranilne vloge na 4½% pri vezanih ter na 3 in pol % pri nevezanih vlogah. Pričakuje se, da v kratkem tudi državna banka ponovno zniža diskont.

Polom velike krznarske tvrdke.

Zastoj v krznarski trgovini, ki je nastopil zlasti vsled neugodnega gospodarskega položaja Amerike, deloma pa tudi vsled nastopa Rusije na trgu s krznom, je povzročil polom 100 let stare dunajske krznarske tvrdke Joh. Deutsch sinovi, ki nudi upnikom 35 odstotno poravnavo pasiv, katera znašajo preko enega milijona šilingov.

Veliko francosko posojilo Poljski.

Francoski Schneider-Creuzotov koncern je odobril posojilo Poljski v znesku ene milijarde frankov.

Povečan uvoz madžarskih vin v Francijo.

Lansko leto je Madžarska izvozila v Francijo 10.200 hl vina, dočim je znašal izvoz leta 1929 le 400 hl.

Znižanje diskonta v Bolgariji.

Bolgarska Narodna banka, ki je imela doslej najvišji diskont v Evropi, namreč 10 %, je istega sedaj znižala na 9 %.

Uvoz vina v Francijo.

Pretečeno leto je dosegel uvoz vina v Francijo rekordno množino 13,352.500 hl nasproti 12,393.100 hl v letu 1929.

Naše vinogradništvo preživlja težko krizo, a se izvoz vina v Francijo navzlic prijateljstvu ne razvija tako, kot bi bilo želeli ter prihaja naša država kot uvoznik v Francijo komaj v poštev. Večji del uvoza sicer odpade na francoske kolonije, sicer pa ima prvo mesto Španija in ji sledi Grčija.

Lanskoletni uvoz vina v Francijo (v primerjavo s predlanskim) kaže, razdeljen po glavnih uvoznih krajih sledeče množine v hektolitrih:

Alžir	8,754.700	9,562.100
Španija	1,618.600	1,555.900
Tunis	604.500	899.900
Grčija	295.400	230.000
ostale države	1,219.900	1,104.600

Redukcije pri škodovih zavodih.

Kriza čehoslovaške industrije se najbolj jasno izraža v redukcijah delavstva pri škodovih zavodih, ki so pred dvema letoma zaposlovali še 31.838 delavcev ter 6.505 inženjerjev in uradnikov. V drugi polovici pretečenega leta pa so pričeli zavodi z redukcijami ter je koncem pretečenega leta ostalo zaposlenih le še 22.180 delavcev in 5.946 inženjerjev ter uradnikov.

Tržna poročila.

Sejem za kožuho v Ljubljani.

Zadnji sejem kožuho v Ljubljani vsled splošnega zastoja v trgovini s krznom, zlasti radi ameriške rezerviranosti ni uspel povoljno. Blaga je bilo precej, kupcev pa manj, vendar se je prodalo nekaj blaga po sledečih cenah: lisice 300—400 Din, kune zlatice 800, belice 900, dihurji 100, vidre 600. Na sejmu je bilo mnogo zajčjih, mačjih, jazbečjih in vevertičji kož, ki so dosegle povprečne cene sarajevskega trga.

Cene surovih kož.

Na zadnji aukciji govejih kož v Zagrebu so šle cene zopet za 25 par pri kg navzdol. Prodalo se je dva in pol vagona govejih kož (od soli otresenih) po 13-50 Din.

Telečje kože, ki jih je na prodaj okoli dva vagona, niso našle kupca, ker je najvišja ponudba 22 Din za kg ni bila sprejeta. Telečje kože so to pot ostale že v tretje neprodane.

Ameriško tržišče.

Poročila ameriških blagovnih tržišč izkazujejo sledeče cene. (V oklepaju so naznačene cene pred 14 dnevi.)

Žito, ki je šlo pred 14 dnevi nekoliko navzgor, je med tem časom sicer zopet nekoliko padlo, vendar je tendenca čvrsta in ne kaže, da bi cene dalje nazadovale. Na čikaški borzi notira pšenica bušel (= 27·21 kg) 79·50 (pred 14 dnevi 81). Ostala žita notirajo za bušel (25·40 kg): rž 37·65 (42), oves 32·90 (33·87), koruza 63·50 (70·25).

Bombaž se je zopet okrepil ter notira v Newyorku 10·45 nasproti 10·02 pred 14 dnevi.

Sladkor je zopet močno porastel v ceni ter notira v Newyorku 1·57 nasproti 1·24 pred 14 dnevi.

Kava je šla znatno navzgor ter notira ob čvrsti tendenci »Santos« 9·75 (pred 14 dnevi 9·37), »Rio« pa 6·75 (pred 14 dnevi 6·25).

Cene živil v Beogradu.

Na beograjskem trgu so prošli teden v nadrobni prodaji veljale sledeče cene: Moka št. >2< 3·25, št. >1< 3·75, št. >0< 4·25, koruzna 2·75 Din za kg.

Meso: govedina 18, teletina 23, jagnjetina 30·50, svinjina 20, slanina (surova) 15, svinjska mast 16·60, salo 16·75 Din kilogram.

Mleko 3·75 Din liter, surovo maslo 55, topljeno maslo 39·75, navadni sir 17 Din kg, jajca 1·25 Din komad.

Sadje: jabolka 12·10, suhe slive 11·50, orehi 12 Din kg.

Cene jaje padajo.

Na berlinski trg prihajajo velike množine jaje iz inozemstva, zlasti iz Amerike, vsled česar je cena padla ter se je plačevalo jugoslovansko blago po 8·25 do 8·50 pšenika za komad franko meja, neocarinjeno. Tudi na dunajskih tržiščih gredo cene navzdol in so vsled tega naši izvozniki tudi znižali nakupno ceno na 75 par. Produkcija jaje v Italiji se je naglo dvignila.

Na ljubljanskem trgu se prodajajo jajca na drobno po 1 Din in celo cenejše.

Žito.

Na ameriških borzah je šlo žito tekom zadnjih 14 dni nekoliko navzdol, kar pa na naš žitni trg ni imelo vpliva, ter so cene ostale iste kot smo jih javili v tretji številki. Cene so čvrste in ne kažejo, da bi prišlo v kratkem do kakih znatnejših sprememb.

Tekstilno tržišče.

Spričo trdnjših cen bombaža so se pričele utrjevati tudi cene bombažnim tkaninam ter je londonska borza v znaku porasta cen. Zaloge so zmanjšane, poleg tega pa grozi stavka tekstilnih delavcev ter je že prišlo do znatnih odpuštov. Na drugi strani pa se je zopet poostril bojkov v Indiji, tako, da je situacija trenutno še nejasna, vendar kaže prej na podražitev kot na pocenitev.

V opremi tkanin se kaže vpliv zadnje perzijske izložbe ter prevladujejo v tisku perzijski motivi.

Na tržišču volnenega blaga pa je situacija zlasti po padcu cen surove volne v Avstraliji precej nejasna, dasiravno tudi tu ni pričakovati v kratkem kakih znatnejših sprememb pri ceni.

Svila.

Po neprestanem padanju so se cene učvrstile in kupčija oživela. Veliko kupuje Amerika, zlasti na Kitajskem in v Italiji. Na newyorški borzi kažejo cene tendenco navzgor ter notira surova svila 2·75 do 2·78 dolarja za libro.

V Milanu so cene čvrste ter notira blago za predilnice franko Milan v lirah: 120—122·50 za grege Gd. Exquis Friuli I. marca 13/22 ds; 115 grege exquis 13/22 ds; 110 do 105 za grege extra 13/22 ds; 100 za grege classique 13/22 ds; 175 za organzin Piemont exquis 19/21 ds.

Čvrsto stanje cen se opaža tudi na drugih svetovnih tržiščih, ki so doslej beležila nazadovanje.

Volna.

Na zadnji aukciji za volno v Avstraliji so cene šle za 10 odstotkov navzdol. Ker je obenem tudi nazadovala avstralska valuta, je nazadovanje še občutnejše.

Živo srebro.

Največja producenta živega srebra sta Španija in Italija, ki pridelata skupno nad štiri petine celokupne svetovne produkcije. Leta 1929. je skupna svetovna produkcija živega srebra znašala 5530 met. stotov, od katerih odpade na Španijo 2467, na Italijo pa 1998 met. stotov, na vse ostale dele sveta pa le 1063 met. stotov.

V nasprotju s splošnim padanjem cen pa je živo srebro, ki je združeno v enotnem kartelu obdržalo svojo ceno skozi zadnja tri leta, ki znaša 22 liveršterlingov za vrč (34 in pol kg) iz italijanske ali španske luke. Kg živega srebra stane tedaj 175 Din.

Cene živega srebra so dosegle svoj višek leta 1919, ko se je plačevalo vrč po 30 liveršterlingov ter padle leta 1922 na 12 liveršterlingov, odtlej pa so narasle neprestano na sedanjo višino.

Železo.

V zagrebški veletrgovini veljajo ob mrtvem prometu sledeče cene:

Šipkasto železo 3·55 Din, betonsko železo 3·50 Din, traверze 4 Din, žebli (ekserji) 4·40 Din, žica žgana in svetla 3·80 Din, pocinkana žica 4·10 Din, trgovske zlitine 3·50 Din za kg.

Črna pločevina na 1000 × 2000 mm: 1/2 mm 4·90 Din, 0·60 mm 4·70 Din, 0·75 mm 4·70 Din, 1 mm 4·50 Din, 1·5 mm 4·40 Din, 2 mm 4·40 Din, 3 mm 4·10 Din, 4 mm 3·90 Din, 5 mm 3·90 Din.

Bela angleška pločevina: 0·32 mm 7·50 Din, 0·40 mm 7·45 Din.

Pocinkana pločevina 650 × 1000 mm: št. 16 7·20 Din, št. 18 7·40 Din, št. 20 7·55 Din, št. 22 7·60 Din, št. 24. 8·05 dinarjev.

Pocinkana pločevina 1000 × 2000: 0·5 mm 7·35 Din, 0·55 mm 7·30 Din, 0·60 mm 7·20 Din, 0·75 mm 6·95 Din 1 mm 6·70 Din.

Baker zopet cenejši.

Newyorški bakreni kartel je zopet znižal cene bakra od 10·35 na 10·05 centa ter je s tem zopet dosežena ista cena kot lani v oktobru, ko je isti kartel poskušal z znatnimi žrtvami ceno dvigniti.

Znižanje cen železa.

Belgijske železarnе so zopet znižale cene žičnim žebliem, žici in bodeči žici za 5 odstotkov. Prav tako so znižale tudi cene za palično in nosilno železo. Ker so cene belgijskega trga merodajne za naše tržišče, je pričakovati nazadovanja cen v istem razmerju tudi pri nas.

ŽIVINSKI TRG.

V Ljubljani so se cene na drugem jamarskem sejmu nekoliko učvrstile ter se je plačeval kg žive teže: voli I. 8·25 Din, II. 7·50 Din, IV. 7 Din; krave debele 5—6 Din, klobasariče 3 do 4 Din; prašiči za meso so nekoliko padli ter so se plačevali po 8 Din kg, prašički za rejo pa po 150—200 Din komad.

Na zagrebškem živinskem trgu so cene goveji živine neizpremenjene in promet precej živahen, le pri prašičih se opaža nazadovanje 50 par pri kg.

Na dunajskem živinskem trgu pa so se debele svinje pocenile za 10 grošev, mesne pa za 5 grošev pri kg.

Rusija pristopi k sladkornemu kartelu?

Zastopnik ameriškega sladkornega kartela je izjavil, da je baje Rusija pripravljena pristopiti k svetovnemu sladkornemu kartelu, kar bi vplivalo na svetovne sladkorne cene, ki bi šle tudi pri nas navzgor. Kolikor poznamo rusko trgovinsko politiko, je ta vest težko verjetna.

Priporočite, prosim,

svojim odjemalcem

priljubljene

MAGGI-jeve

izdelke za juhe.

**Lahka prodaja!
Dober zaslužek!**

Borzna poročila.

DENARSTVO.

Gibanje valute v tekočem tednu.

	Uradni tečaji	Prosti tečaj
1 angleški funt	274.9	275.—
1 ameriški dolar	56.5	56.50
1 avstrijski šiling	7.96	7.95
1 belga	7.89	7.88
1 bolgarski lev	—41	—41
1 češkoslovaška krona	1.676	1.67
1 francoski frank	2.218	2.22
1 grška dragma	—73	—73
1 italijanska lira	2.964	2.96
1 madžarski pengö	9.88	9.88
1 nemška marka	13.45	13.45
1 poljski zlot	6.33	6.32
1 rumunski lej	—336	—33
1 španska peseta	5.96	5.94
1 danska krona	15.13	15.12
1 švicarski frank	10.959	10.96
1 holandski goldinar	22.77	22.76
1 turška lira, papir	26.70	26.70
1 zlati frank	10.959	10.96
1 kanadski dolar	56.02	56.01
1 norveška krona	15.13	15.09
1 brazilski milreis	5.40	5.40
1 argentinski pezos	17.20	17.15
1 švedska krona	15.15	15.12
1 egiptovski funt	281.80	281.50

Novi uradni kurzi se malo razlikujejo od starih, kar znači, da je položaj dinarja mednarodno čvrst. Tudi drugače ni znatnih sprememb in gredo razlike le za stotinke.

VREDNOSTNI PAPIRJI.

Državni papirji: Vojna škoda promptna 420—421, 7 $\frac{1}{2}$ % Blairovo posojilo 80.25—80.75, 8% Blairovo posojilo 91.75 do 93, investicijsko posojilo 86.50 do 86.80, tobačne srečke 28 ponudba, 7% posojilo Državne hipotekarne banke 79.50—80, 4 $\frac{1}{2}$ % bosanske obveznice 49 do 51 ponudba, begluške obveznice 67.50—68.50, Rdeči križ 48 ponudba, Seligmanovo posojilo 7% 80.10—80.50.

Okrepila se je vojna škoda, ki je porastla za 4—5 točk; tudi ostali državni papirji imajo čvrste notacije ter so porastki tekom tedna.

Privatni efekti: Ljubljanska kreditna banka 124 povpraševanje, Prva hrvatska štedionica 975—980, Strojne tovarne 80, Trboveljska premogokopna 335.50 do 344, Kranjska industrijska družba 312, Združene papirnice Vevče 128 povpraševanje, Narodna banka 8100 do 8150, Kreditni zavod 170—180, Ruše 235 do 237.

Močno se je popravila »Trboveljska«, ki je med tednom porastla za 18—24 točk, sicer neizpremenjeno.

Lesno tržišče.

»Šipad«.

Največje državno lesno - industrijsko podjetje je »Šumarsko industrijsko podjetje, Dobrljin - Drvar, a. d.« ali krajše nazvano »Šipad«. To podjetje, ki je bilo in je še v državnih rokah, se ceni na vrednost ene milijarde dinarjev in ima v svojem področju 370 km javnih železnic in 300 km gozdnih prog.

V zadnjem času se je razvila v gospodarskem časopisju, zlasti hrvaškem polemika, naj bi se to, navzlic lesni krizi lepo uspevajoče podjetje, prepustilo privatnim rokam. Previdni manevri raznih špekulantov pa so bili še pravočasno razkrižani in s tem tudi že v korenu onemogočena gladka izvršitev njihovega načrta, ki bi bil na škodo ne samo državnemu gospodarstvu, marveč tudi celokupni lesni trgovini.

Močno nazadovanje lesnega izvoza v decembru.

Leta 1929 je znašal decemberski izvoz gradbenega lesa 103.000 ton v vrednosti 106 milijonov dinarjev, lanskega decembra pa smo izvozili le 61.770 ton v vrednosti 56 milijonov dinarjev. Izvoz gradbenega lesa je tedaj v decembru, primerjajoč ga s predlanskimi decembrom, nazadoval za polovico.

Tudi izvoz drv je nazadoval od 10 na 5.3 milijona dinarjev, izvoz lesnih izdelkov pa od 9.3 na 3.8 milijona dinarjev nasproti predlanskemu decembru.

Prodaja lesa in drv.

Pri šumski direkciji v Ljubljani se vrši dne 16. t. m. oферtalna licitacija za prodajo drv in lesa. Podrobnejši pogoji pri Zbornici TOI.

Plače delavcev v lesni industriji.

Zagrebska revija »Indeks« objavlja plače delavcev pri lesni industriji, ki znašajo tedensko: drvarji 180 Din, tesarji 210 Din, strojniki na žagah 480 Din, delavci na žagah 210 Din, nekvalificirani delavci 150 Din.

Razmere v lesni trgovini pod Karpati.

Vsled carinske vojne z Madžarsko se je v podkarpatskih pokrajinah Čehoslovaške nakopičilo nad 50.000 vagonov drv za kurjavo, ki ne najdejo odjemalca. Da se rešijo preteče katastrofe, so sklicali lesni trgovci zborovanje, ki je 1. t. m. potom resolucije predložilo vladi svoje želje glede omiljenja krize in odvrnitve preteče še večje škode.

Reševanje lesne krize.

Anketa za razpravljanje o lesni krizi je končno sklicana za 2. marec v Beograd, kamor je minister za šume in rude g. Serbec pozval predstavnike lesne industrije in trgovine, da ob sodelovanju vseh prizadetih resornih ministrstev poskusijo najti izhod iz sedanjega slabega položaja.

PREVISOKE CENE RASTOČEGA LESA.

Davno smo ž ugotovili, da današnja cena rastočega, pa tudi óblego lesa izdaleč ne odgovarja cenam, vladajočim na lesnem tržišču.

Razne šumske uprave so poučene o težkih razmerah v lesni trgovini; vendar še vedno kalkulirajo z visokimi cenami. Posledica tega je, da ostane večina lesnih dražb brez uspeha, kar je vedno vezano s stroški. Druga posledica trdovratnega vztrajanja na previsokih cenah pa močno oškoduje lesno industrijo in manjša podjetja, ki ostanejo brez potrebnega lesa, ker se pač nikomur ne izplača rezati les samo za zabavo in celo v lastno škodo.

Te posledice pa so spremljane od treh neločljivih spremljevalcev: 1. naraščanje brezposelnosti vsled omejitve dela v lesni stroki, 2. poslabšanje naše zunanje trgovine radi zmanjšanega lesnega izvoza in končno 3. omajanje dobrega glasa naše lesne trgovine v ino-

Znižanje najemnin za lesna skladišča v naših lukah.

Generalna direkcija državnih železnic je — upoštevajoč krizo naše lesne trgovine — znižala najemnino za ležarinske prostore v naših lukah in sicer za pokrita skladišča (izvzemši zidana skladišča na Sušaku) od 50 na 30 Din za kvadratni meter letno, za odprta skladišča v Dubrovniku od 25 na 20 Din, za vsa ostala pristaniška odprta skladišča pa od 20 do 15 Din letno od kvadratnega metra.

Povpraševanje za orehove hlode.

Večja milanska tvrdka se zanima za nakup orehovitih hlodov v vsaki množini. Trgovci naj pošljejo svoje ponudbe z naznako količine in cene na Zavod za pospeševanje zunanje trgovine v Beograd pod št. 119.

Dobave.

17.000 kub. metrov drv nakupi potom ofertalne licitacije intendatura dravske divizijske oblasti v Ljubljani dne 9. februarja.

zemstvu, ker ne najde kritja na prejšnjem bogato založenih tržiščih.

Trdokornost in trmoglavost vztrajanje na previsokih cenah za rastoči les je eden najbolj škodljivih pojavov ne le za lesno trgovino samo, ki je sicer po tem najbolj prizadeta, marveč na škodo državnemu in narodnemu gospodarstvu.

Merodajni krogi sicer počasi uvidevajo, da se z naravnimi cenami ne morejo uspešno boriti in postopoma znižujejo najnižji ponudek. Škoda pa, ki je prizadejana lesni trgovini vsled prepočasnega uradovanja, je nepopravljiva.

Kako daleč pretiravajo nekatere šumske uprave cen, priča prav nazorno slučaj v Han-Kompaniji, kjer se je razpisala prodaja posušenih in od lubadarja napadenih stebel prvotno po 25—44 Din za kub. meter, a je ostala brez uspeha tudi tretja dražba, na kateri so ceno znižali že na 2-25 do 14 Din za kub. meter. Kupci so se že za prvo licitacijo

tacijo precej živo zanimali in bi tedaj gotovo plačali radi višje cene kot so bile določene na zadnji dražbi. Zima in sneg pa sta opravila svoje, da blago niti po tej ceni sedaj ni našlo kupca. Kdo je oškodovan? Predvsem šumska uprava, nič manj pa ne lesna trgovina, ker morajo sedaj v tem okolišu počivati skoraj vse žage, ker je izsekava in izvoz vsled prevelikega snega nemogoč.

Tudi zadnja dražba pri Šumski direkciji v Vinkovcih, kjer je bilo na prodaj samo prvovrstno blago: hrastovina, lipovina, topolovina, gabrovina in oreho-

vina za skupno izklicno vsoto 3,568.224 Din, je vsled previsokih cen ostala brez vsakega uspeha.

Skoraj isto je povsod drugod, in le redka dražba uspe po drugem ali tretjem znižanju najnižjega ponudka.

Lesni trgovci in žagarji upravičeno pričakujemo, da popuste gozdni lastniki v svoji dosedanji trdovratnosti, ki je prav tako na škodo njim samim ter končno vendarle spravijo cene za rastoči les v skladnost s cenami svetovnega lesnega tržišča.

LJUBLJANSKA LESNA BORZA.

Položaj na lesnem trgu je še vedno mlačen ter kupčije močno zaostajajo celo za lanskimi.

Cene so šle zopet za spoznanje navzdol, dasiravno prvovrstno blago še vedno drži svojo vrednost. Razlike se nanašajo bolj na umerjenost v cenah ter kažejo tendenco navzdol. Franko vagon, nakladalna postaja notirajo sledeče cene za m³:

Smreka—jelka: hlodi I., II. monte 150 do 170, brzovajni drogovi 190—200, bordonalni merkantilni 290—300, trami merkantilni 190 do 220, škorete, konične, od 16 cm naprej 500—525, škorete, paralelne, od 16 cm naprej 550—560, škorete, podmerne, od 15 cm 400—420, deske - plohi, kon., od 16 cm naprej 400—420, deske - plohi, par., od 16 cm naprej 430—460.

Bukev: deske - plohi, naravni, neobrobjeni Din 420—430, deske - plohi, naravni, ostrorobi 550—590, deske - plohi, parjeni, neobrobjeni 550—610, deske - plohi, parjeni, ostrorobi 700—850, testoni 430—460.

Hrast: hlodi I., II. Din 300—400, bordonali 1200—1230, deske - plohi, neobrobjeni boules 1000—1200, deske - plohi, neobrobljeni merkantilni 850—900, deske - plohi, ostrorobi (podnice) 1000—1050, prizi 800 do 1000.

Drva: bukova Din 14—15, hrastova 13 do 14.

Železniški pragovi: 2-60 m, 14 × 24, hrastovi Din 48—53, bukovni 29—32.

Oglje: bukovo za 100 kg Din 60—70.

2 vagona bukovih testonov, suhih, lepe rasti, belo, mehko, debelina 15 mm, dolžina 1'10 m, 2-20 ali dvojniki (pomnoženo), obrobjeno. Cena franko meja via Postojna tranzit.

Rezan orehov les, prvovrstne kvalitete. — Potrebna je nota zaloge in cene franko avstrijska meja.

Bukovo oglje, originalno od produkcije, suho, prima, vilano, brez prahu in braške. Cena franko meja italijanska.

Trami: 150 kosov 16/18 cm, 9 in 10 m; 100 kosov 13/16 cm, 9 do 12 m; cena naj se glasi franko meja čez Postojno. — 42 kosov 21/26 cm 7-25 m ali 7-50 do 8 m; 30 kosov 16/24 cm 5-20 ali 5-50 do 6 m. — Eventuelno se vzame tudi 19/24 mesto 16/24 cm. Cena naj se glasi franko vagon nakladalna postaja.

Hrastovina: 100 kosov železniških pragov 260 × 24 × 14; 200 kosov železniških pragov od 3 do 4-30 m × 24 × 14; 200 kosov železniških pragov od 3 do 4-30 m × 20 × 16; 30 m³ bordonalov od 2-20 m naprej, od 40/40 cm naprej, tesanhi do 44/44 cm dimenzije na živ rob, debelejši kosi pa merkantilno uso trami. — 20 m³ obrobjenih plohov od 3 do 4 m, od 5 do 8 cm debeline, od 18 cm širine naprej.

Javorjeve prima cepanice za izvoz v Italijo.

250 m³ hrastovih bordonalov od 35/35 do 50/50 cm ali tudi več, dolžina od 3 m naprej, kvaliteta I., II. in III. s toleranco oblice. Cena naj se glasi franko meja via Postojna.

Več vagonov hrastovih plohov od 2-20 do 2-60 m dolžine, debelina od 90 do 130 mm, I. in II.

Cena naj se glase franko vagon meja Postojna tranzit.

Bukovi testoni, lahko sveži, 18 mm debeline, od 10 do 30 cm širine.

Smrekovo žamanje se rabi 2 vagona, blago zdravo in suho. — Cena naj se glasi franko vagon meja Postojna tranzit.

Parjena obrobljena bukovina: od 2 m naprej z največ 15 % od 1 do 1-90 m, od 27 do 100 mm debeline, sorazmerno razdeljeno, tega blaga bi se rabilo ca. 150/200 m³, blago lepo.

Naravna obrobljena bukovina III., debeline vse 38 mm.

Smrekove kratice: blago suho, zdravo, v dolžinah od 1 do 350 m in debelinah 15, 20 in 25 mm, za dobavo od vsake dimenzije po 1 vagon. Cena franko meja Postojna.

Smrekovo lubje v zvitkih (rolah) se išče večjo množino produkcije 1930.

Bukovo oglje »samo canello«, po ceni Lit. 35.— za 100 kg, franko vagon meja Postojna tranzit.

Jesenovi plohi neobrobjeni, lahko sveži, 80, 90, 100 in 120 mm debeline, od 4 m naprej, stopnjevaje od 10 do 10 cm, od

25 cm naprej, zdravo, ravno, izključeno gnilo, pregrčavo, razbito in preveč krivo. — Franko nakladal. postaja ali meja Postojna. 100 m³ desk smreka, jelka, 60 do 70% smreke, 19 mm debeline, polnih III. kvalitete. Franko meja Postojna.

Praktični nasveti.

Odprava bradavic.

Proti bradavicam se uporablja mnogo-krat octova in solna kislina, kar pa ni vselej brez nevarnosti, zlasti, če se bradavica nahaja na obrvih, ali na kakem drugem kočljivem mestu. Tako bradavico močno preveži čisto, pri koži z belo svileno nitjo, da na ta način preprečiš dovajanje hranil iz kože. Po nekaj dneh se ti prevezana bradavica osuši in odvali, ne da bi pustila kako sled za seboj.

Priporočljivo je tudi privezovanje limon (razrezanih v primerne ploščice) na bradavice, kar se mora obnavljati štirikrat dnevno. Tudi izmivanje bradavic s hrastovo vodo, ki si jo napraviš na ta način, da zmelješ hrastov lub ter ga kuhaš na vodi najmanj 4 do 5 ur, je uspešno sredstvo. S tako kašo si zdrgni bradavico štirikrat dnevno, dokler ne izgine, kar se zgodi navadno v 6 do 14 dneh.

Sredstvo proti ozeblinam.

Zmivaj si noge, takoj ko si začutil srbenje s toplo vodo, v kateri si delj časa kuhal pol kg zdrobljenega hrastovega lubja (na 2 l vode) in dodal 35 gramov v prah zdrobljenega galuna.

Varstvo proti rji.

Mnogo železnih predmetov, kakor: na prostem zabitih žebeljev, železnih okras-kov in sličnega, propade, ali postane nerabnih radi rje. Deloma preprečimo rjavljenje s pobarvanjem z oljnatimi in emajlnimi barvami ter z minijem. Vendar nam je v gotovih slučajih mnogo na tem, da ima železo svojo naravno barvo. V takem slučaju razbelimo predmet na ognju ter ga kalimo v mrzlem lanenem olju, vsled česar postane proti rji mnogo odpornejše.

Za rane.

Manjše in srednje rane, ureznine, odrgnine, pa tudi prestrelnine in slično razkuži s tem, da jih izpereš v lizolovi raztopnini (2 gr. na 1 liter vode) in jih namaži z jodovo tinkturo.

Še lepše in hitrejšo pa se ti zaceli razkužena rana, ako jo potreseš z v prah zdrobljenim galunom in dobro prevežeš. Če po nekaj dneh se navadno ranica zaceli, ne da bi pustila za seboj kako vidnejšo brazgotino.

Ne pozabite poravnati naročnino!

Veletrgovina kolonijalne in špecerijske robe

IVAN JELAČIN - LJUBLJANA

Zaloga sveže pražene kave, mletih dišav in rudninske vode

Točna in solidna postrežba! Zahtevajte cenik!

Lastnik: Konzorcij za izdajo strokovnega tednika »Mali trgovec«. Za konzorcij in uredništvo: Lojze Zajc. Za tiskarno »Merkur«: Otmar Michálek, oba v Ljubljani.